

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului depus de Autoritatea Națională de Integritate,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Cimpoeș împotriva Autorității Naționale de Integritate, terț Marina Cimpoeș și Serghei Anastasov cu privire la anularea actului de constatare nr. 47/04 din 19 februarie 2021,

împotriva deciziei din 19 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-615/24
NR. PIGD 2-21036197-01-3ra-12072024)*

Evaluarea conflictului de interese și proporționalitatea sancțiunilor aplicate de Autoritatea Națională de Integritate.

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, jud. V. Sîrbu,
Curtea de Apel Chișinău, jud. Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan

18 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 10 martie 2023, Vladimir Cimpoș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate, terț Marina Cimpoș cu privire la anularea actului de constatare nr. 47/04 din 19 februarie 2021.

2. În motivarea acțiunii a indicat că, la 19 februarie 2021 inspectorul de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Ada Griciuc, a emis actul de constatare nr. 47/4 pe materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința lui Vladimir Cimpoș.

3. Conform rezultatelor examinării materialului menționat, de către inspectorul de integritate a fost constatat faptul, precum că a avut loc încălcarea din partea lui Vladimir Cimpoș, consilier al Consiliului Municipal Comrat, a regimului juridic al conflictelor de interese, prin nedeclararea și prin nerezolvarea conflictului real de interese care a avut loc la 17 decembrie 2019 și la 20 decembrie 2019, precum și conflictul de interese admis la 17 decembrie 2019 în cadrul ședinței Comisiei de specialitate a Consiliului Municipal Comrat.

4. Totodată, conform actului indicat, inspectorul de integritate a adoptat decizia de a sesiza Comisia Electorală Centrală, după intrarea în vigoare a Actului de constatare, în vederea declanșării procedurii de ridicare a mandatului de consilier în Consiliul Municipal Comrat a dlui Vladimir Cimpoș, precum și de a interzice ultimului exercitarea funcțiilor publice pe parcursul a 3 ani din data încetării mandatului de ales local și înregistrării în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică.

5. Menționează reclamantul, că prin decizia dată, inspectorul de integritate a constatat 3 fapte de existență în acțiunile lui Vladimir Cimpoș a conflictului de interese real: La data de 17 decembrie 2019 în cadrul examinării de către Comisia de specialitate a Consiliului Municipal Comrat, Vladimir Cimpoș a participat la adoptarea deciziei privind avizarea și aprobarea propunerii Primăriei mun. Comrat cu privire la introducerea modificărilor în Decizia Consiliului Municipal nr. 20/5 din 11 octombrie 2019 „Cu privire la cererea Direcției de învățământ Găgăuzia” și introducerea sintagmei „secretar al Consiliului mun. Comrat Marina

Cimpoeș Efim” cu sintagma „viceprimarul mun. Comrat - Inna Vlah Vasile”: La 20 decembrie 2019 în cadrul ședinței Consiliului mun. Comrat, Vladimir Cimpoeș a fost chemat la adoptarea deciziei nr 27/11.3 din 20 decembrie 2019 „Cu privire la cererea Direcției de învățământ Găgăuzia” și La 20 decembrie 2019 în cadrul ședinței consiliului mun. Comrat, Vladimir Cimpoeș a fost chemat la adoptarea deciziei nr. 27/20 din 20 decembrie 2019 „Cu privire la delegarea împuternicirilor primarului mun. Comrat pentru evaluarea profesională a activității secretarului Consiliului Municipal Comrat”.

6. Reclamantul consideră Actul de constatare nr. 47/04 din 19 februarie 2021 ilegal și neîntemeiat.

7. Notează că, la data de 20 octombrie 2019, a fost ales în calitate de consilier al Consiliului Municipal Comrat. De asemenea, prin decizia consiliului a fost numit în calitate de președinte al Comisiei de specialitate juridice a Consiliului Municipal Comrat. Anterior, până la alegerea sa în Consiliul Municipal Comrat, soția sa - Marina Cimpoeș, a fost aprobată în calitate de secretar al Consiliului.

8. La ședința comisiei de specialitate juridice din data de 17 decembrie 2019, sub numărul 5, a fost examinată chestiunea privind introducerea modificărilor în decizia Consiliului Municipal Comrat nr. 20/5 din 11 octombrie 2019 „Cu privire la cererea Direcției Generale Învățământ Găgăuzia”, prin care în punctul 1 s-a propus înlocuirea sintagmei „secretarului Consiliului municipal Comrat - Marina Cimpoeș Efim” cu sintagma „viceprimarului mun. Comrat - Inna Vlah Vasile”. Conform rezultatelor examinării chestiunii date, în calitate de membru al comisiei, a votat pentru propunerea comisiei, adresată consiliului „de a recomanda Consiliului Municipal Comrat să admită propunerea primăriei mun. Comrat”.

9. Reclamantul consideră că în acțiunile sale lipsește conflictul de interese sau careva alte încălcări ale legislației în vigoare.

10. Precizează că, în conformitate cu prevederile art. 21 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, consilierul poate fi prezent la ședința consiliului, însă nu participă la adoptarea deciziilor în condițiile existenței unui conflict de interese, atunci când el personal, soția (soțul), copiii, părinții săi au un interes patrimonial în problema supusă dezbaterii. Însă, careva interes patrimonial la examinarea de către Consiliul Municipal Comrat a proiectelor deciziilor nr. 27/11.3 din 20 decembrie 2019 „Cu privire la adresarea Direcției Generale Învățământ Găgăuzia”, precum și la examinarea proiectului deciziei nr. 27/20 din 20 decembrie 2019 „Cu privire la delegarea împuternicirilor primarului mun. Comrat pentru evaluarea profesională a activității secretarului Consiliului Municipal Comrat”, nici el, nici soția sa Cimpoeș M., nu au avut.

11. Mai mult ca atât, la examinarea ambelor decizii de către Consiliul Municipal Comrat, a anunțat despre neparticiparea sa la vot pentru a evita oricare suspiciuni despre existența în acțiunilor sale a unui potențial conflict de interese.

12. Notează că, nici la examinarea de către Comisia de specialitate juridică a Consiliului Municipal Comrat la data de 17 decembrie 2019 a proiectului deciziei „Cu privire la adresarea Direcției Generale Învățământ Găgăuzia”, nu se regăsește un careva interes patrimonial.

13. Susține că, inspectorul de integritate a făcut o concluzia neîntemeiată despre existența unui conflict de interese real.

14. Subliniază că, în cazul dat, nu a fost indicat care interes personal, patrimonial sau nepatrimonial, urmărea sau a putut să urmărească, ca ales local, la examinarea proiectelor deciziilor menționate. În decizia inspectorului de integritate nu este concretizat faptul, prin ce modalitate înlocuirea secretarului Consiliului Municipal Comrat în componenta Comisiei Direcției Învățământ Găgăuzia, cu altă persoană (decizia nr. 27/11.3 din 20 decembrie 2019), sau acordarea împuternicirilor primarului mun. Comrat privind evaluarea profesională a activității secretarului Consiliului Municipal Comrat (decizia nr. 27/20 din 20 decembrie 2019), ar putea influența asupra executării obiective și imparțiale de către Vladimir Cimpoeș a atribuțiilor alesului local.

15. Consideră că, deciziile indicate ale Consiliului nicidecum nu influențau asupra exercitarea atribuțiilor sale și inspectorul de integritate în cazul dat eronat a calificat acțiunile sale (ca și acțiunile sale la petrecerea ședinței comisiei de specialitate la 17 decembrie 2019) ca un conflicte de interese real.

16. Comunică, că lui Marina Cimpoeș nu i-a fost adus la cunoștință faptul că are careva drepturi sau obligații în componența comisiei indicate (activitatea căreia se efectuează gratuit). Cu toate acestea, cunoscând veridic despre faptul că conducerea Primăriei mun. Comrat urmărește scopul de a suspenda valabilitatea mandatului său de ales local, a hotărât să nu participe la votarea consiliului municipal la chestiunile indicate în cadrul ședinței din 20 decembrie 2019. Propunerea primarului mun. Comrat privind înlocuirea reprezentatului primăriei mun. Comrat în componența comisiei, formată de către Direcția Învățământ Găgăuzia, nu reprezenta și nu aducea careva beneficii lui Marina Cimpoeș, care la propunerea primarului a fost înlocuită cu un alt colaborator, adică a fost exclusă din componența comisiei Direcției Învățământ Găgăuzia. Actul dat nu i-a atribuit lui Marina Cimpoeș careva obligațiuni, sancțiuni sau sarcini. În afară de acest fapt, recomandarea dată nu a lezat drepturile și interesele ei legale, și nu refuza integral sau parțial în acordarea beneficiului solicitat. Inițiativa în adoptarea deciziei date a

parvenit de la primarul mun. Comrat, Anastasov S., ci nu însăși de la Marina Cimpoeș.

17. În mod analogic, lui Vladimir Cimpoeș nu i-a adus careva beneficii acordarea primarului mun. Comrat a împuternicirilor la evaluarea activității secretarului consiliului. Mai mult ca atât, împuternicirile date ale primarului în cazul evaluării negative a activității secretarului consiliului, ar putea duce la consecințe negative în privința ei. În afară de acest fapt, adresatul deciziei indicate a fost primarul mun. Comrat, căruia i-au fost atribuite împuterniciri, ci nu secretarului. Anume primarului, dar nu lui Cimpoeș M., i-au fost atribuite împuternicirile în decizia sus menționată.

18. Reclamantul mai susține că, inspectorul de integritate neîntemeiat a calificat participarea sa în cadrul comisiei de specialitate a Consiliului Municipal Comrat, la 17 decembrie 2019, ca participare în adoptarea deciziei. Raportul comisiei de specialitate nu este o decizie în noțiunea actului administrativ individual, prevăzută de art. 11 al Codului administrativ. Raportul dat al comisiei de specialitate nu este un act administrativ individual în sensul art. 10 alin. (1) Cod administrativ, nu produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public și poartă caracter de recomandare (adică nu este obligatoriu pentru executarea de către subiecții dreptului, inclusiv și de către Consiliul Municipal Comrat) pentru membrii consiliului la examinarea în fond a chestiunii date.

19. Notează că, problemele de pe ordinea de zi a ședinței comisiei de specialitate juridică a Consiliului Municipal Comrat, se examinează exclusiv prin prisma corespunderii lor cu legislația în vigoare a Republicii Moldova, precum și prin prisma altor acte legislative, decizii și prevederi aprobate de către Consiliul local. Anume prin prisma dată (principiul legalității) a și fost examinată de către membrii comisiei de specialitate propunerea primarului mun. Comrat privind înlocuirea membrului Comisiei la Direcția Învățământ Găgăuzia, propunerea primarului despre înlocuirea membrului comisiei a fost legală și nu contrazicea legislației în vigoare a RM.

20. Remarcă, că în legea art. 22 alin. (1) al Legii privind administrația publică locală, este indicat faptul că concluziile comisiei de specialitate se întocmesc sub forma de aviz sau raport, dar nu sunt un act administrativ, adică nu sunt o decizie. Discursurile sale în cadrul comisiei au avut un caracter explicativ al prevederilor legislației în vigoare a Republicii Moldova, întrucât ca președinte al comisiei juridice (în componența căreia este unicul jurist cu diplomă), în calitate de avocat și unicul jurist de practică în componența Consiliului Municipal Comrat, explică primarului mun. Comrat, Anastasov S. și consilierilor înțelegerea greșită de către ei a unui șir de acte normative.

21. Relevă că, în legislația RM există o neconcordanță referitor la chestiunea ce ține de informarea despre existența conflictului de interese real.

22. Subliniază că, prevederilor art. 12 alin. (5) din legea pot fi executate de către persoanele, cărora prin legea le este acordat termen pentru luarea deciziilor, dar nu pot fi executate de către consilierii autorităților publice locale, cărora proiectele deciziilor sunt prezentate spre examinare de către primar nemijlocit la ședința consiliului sau la ședința comisiei de specialitate. În cazul dat, consilierul este lipsit de posibilitate să informeze pe cineva cu timp înainte despre apariția a unui conflict.

23. Mai indică că, art.12 alin.(7) al Legii prevede că, consilierii locali sunt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5). Însă, la momentul soluționării chestiunilor apărute la ședința comisiei de specialitate, la 17 decembrie 2019, și la ședința Consiliului Municipal Comrat, la 20 decembrie 2019, Vladimir Cimpoeș în calitate de consilier, fizic nu a putut să informeze pe cineva despre apariția conflictului de interese până la soluționarea cererii/demersului; în termen de 3 zile după soluționarea chestiunilor date, deja nu se afla în situația conflictului de interese, întrucât chestiunea a fost soluționată după refuzul său de a participa la vot la data de 20 decembrie 2019.

24. Consideră că, plângerea depusă în privința sa în adresa Autorității Naționale de Integritate este o modalitate de presiune politică și urmărire din partea primarului mun. Comrat, Anastasov S. Plângerea dată are doar un scop - revocarea mandatului său de consilier al Consiliului Municipal Comrat. Scopul dat fiind urmărit din motivul poziției sale în legătura cu mai multe chestiuni legate cu activitatea primăriei, precum și poziția sa ce ține de critica acțiunilor primarului Anastasov S., care conțin multe încălcări ale legislației.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

25. Prin încheierea din 3 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a atras în proces în calitate de terț Serghei Anastasov.

26. Prin hotărârea din 20 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Cimpoeș către Autoritatea Națională de Integritate, terț Marina Cimpoeș și Serghei Anastasov cu privire la anularea actului de constatare nr. 47/04 din 19 februarie 2021. S-a anulat pct. 2 și 3 din Actul de constatare nr. 47/04 din 19 februarie 2021, întocmit de Autoritatea Națională de Integritate în privința lui Vladimir Cimpoeș. În rest, pretențiile reclamantului sau respins ca neîntemeiate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

27. La 24 iulie 2023, Autoritatea Națională de Integritate a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 20 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, iar la 13 noiembrie 2023 a depus cerere de apel motivată solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 20 iulie 2023 și anume în partea admiterii parțiale a acțiunii și anulării pct. 2 și 3 din dispozitivul actului de constatare nr. 47/04 din 19 februarie 2021 și în partea casată emiterea unei noi decizii prin care acțiunea lui Vladimir Cimpoeș să fie respinsă integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

28. Prin decizia din 19 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Autoritatea Națională de Integritate s-a respins. S-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 20 iulie 2023.

29. În motivarea soluției, instanța de apel a conchis că soluția fondului este una întemeiată, urmând a fi menținută.

30. A notat Curtea de Apel Chișinău că, a fost respectată competența, principiul distribuirii aleatorii a sesizării și inițierii controlului, iar legalitatea și temeinicia actului administrativ sub aceste aspecte nefiind afectat de vicii.

31. Cu referire la legalitatea materială a actului administrativ contestat, Completul judiciar a reținut că, Vladimir Cimpoeș deține calitatea de subiect al declarării în temeiul art. 3 alin.(1) lit. b) din Legea nr.133/2016, cărui se aplică prevederile Legii nr.768/2000 și ale Legii nr.436/2006.

32. A reținut că, Marina Cimpoeș, care este soția reclamantului/întimat, întrunește calitatea de persoană apropiată lui Vladimir Cimpoeș în sensul Legii nr. 133/2016, și se identifică interesul personal al subiectului declarării Vladimir Cimpoeș, fiind elementul constitutiv determinant al situației de conflict de interese, astfel inspectorul de integritate întemeiat a conchis că consilierul Vladimir Cimpoeș s-a aflat în trei situații de conflict de interes real.

33. Completul Curții de Apel Chișinău a subliniat prevederile art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016, menționând că, Vladimir Cimpoeș urma să informeze Autoritatea Națională de Integritate, în termen de 3 zile de la data de 17 decembrie 2019 și 20 decembrie 2019 (data apariției conflictelor) despre conflictele de interese reale în care s-a aflat în ședința Comisiei consultative de specialitate și cea a Consiliului municipal Comrat.

34. De asemenea a notat că, verificând înscrisurile în Registrul declarațiilor privind conflictele de interese, ținut de Autoritatea Națională de Integritate conform cerințelor art. 12 alin. (8) din Legea nr. 133/2016 și extrasul din sistemul operațional E-management al Autorității Naționale de

Integritate, inspectorul de integritate a stabilit că consilierul Cimpoeș Vladimir nu a depus declarații cu privire la conflictele de interese reale în care s-a aflat la data de 17 decembrie 2019 și 20 decembrie 2019, acest fapt fiind recunoscut și de către însuși reclamantul/intimat.

35. A notat că, în cazul conflictelor de interese apărute la 20 decembrie 2019 în cadrul ședinței Consiliului mun. Comrat, inspectorul de integritate întemeiat a statuat conformarea consilierului Vladimir Cimpoeș la exigențele legii. Or, înscrisurile în procesul-verbal al ședinței Consiliului mun. Comrat nr.27 din 20 decembrie 2019 atestă în ambele situații, atât la adoptarea Deciziei nr.27/11.3, cit și a Deciziei nr.27/20, prezența mențiunii la compartimentul rezultatele votării „consilierul Vladimir Cimpoeș nu a participat la procedura de votare, întru evitarea conflictului de interese”.

36. În același timp, în cazul conflictului de interese apărut la 17 decembrie 2019 în ședința Comisiei de specialitate a Consiliului mun. Comrat pe probleme privind gestionarea proprietății publice locale, asigurând statul de drept, drepturile, libertățile și interesele legitime ale cetățenilor, și anume, la examinarea pct.5 în care era vizată persoana apropiată (soția), a constatat că Vladimir Cimpoeș a omis neîntemeiat soluționarea conflictului de interese prin abținere de la întreprinderea oricărei acțiuni pe cazul dat.

37. Drept urmare, în calitate de președinte al Comisiei de specialitate pe probleme privind gestionarea proprietății publice locale, asigurând statul de drept, drepturile, libertățile și interesele legitime ale cetățenilor, Vladimir Cimpoeș a participat la procedura de luare a deciziei, susținând prin vot avizul pe marginea propunerii Primăriei mun. Comrat de modificare a Deciziei Consiliului mun. Comrat nr.20/5 din 11 octombrie 2019 prin înlocuirea sintagmei „secretarul Consiliului mun. Comrat - Marina Cimpoieș Efimov” - cu sintagma „viceprimarul mun. Comrat - Inna Vlah Vasile”.

38. Prin urmare, inacțiunile lui Vladimir Cimpoeș de declarare și soluționare conformă a conflictului de interese, au condus la admiterea unui conflict de interese consumat în ședința Comisiei de specialitate a Consiliului mun. Comrat pe probleme privind gestionarea proprietății publice locale, asigurând statul de drept, drepturile, libertățile și interesele legitime ale cetățenilor din 17 decembrie 2019.

39. A mai indicat că, subiectul declarării Vladimir Cimpoeș urma să determine individual apariția situației de conflict de interese, din moment ce cunoștea indubitabil despre prezența interesului personal, în persoana soției, și despre faptul că acest interes personal afectează interesul public prin compromiterea corectitudinii procesului de luare a deciziilor oficiale. Or, interesul public este afectat de cel personal deja în cazul în care obiectivitatea deciziei poate fi pusă la îndoială.

40. Astfel, fiind cert faptul că, consilierul Vladimir Cimpoeș a avut obligația în exercitarea mandatului de ales local de a respecta principiile generale de evitare a conflictelor de interese, inclusiv prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, prin responsabilitate individuală și exemplu personal.

41. De asemenea, Vladimir Cimpoeș a avut obligația personală de a fi atent la orice conflict de interese real sau potențial, de a lua măsuri pentru a evita un asemenea conflict, de a informa despre orice conflict de interese din momentul constatării apariției acestuia, de a se conforma la orice decizie finală care îi pretinde să se retragă din situația în care se găsește sau să renunțe la avantajul care se află la originea conflictului.

42. În speță însă, Vladimir Cimpoeș nu și-a onorat obligațiile stabilite prin lege, nu a respectat modul și termenul de declarare și soluționare a situațiilor de conflicte de interese reale în care se afla, nu s-a abținut de la participare la luare decizii, prin ce a admis consumarea conflictelor de interese și compromiterea interesului public de cel personal, punând la îndoială luarea unei decizii imparțiale și obiective.

43. Completul instanței de apel a subliniat că, inspectorul de integritate întemeiat a constatat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Vladimir Cimpoeș, consilier în Consiliul municipal Comrat, UTA Găgăuzia, exprimată prin nedeclararea și nesoluționarea conformă a conflictelor de interese reale în care s-a aflat la data de 17 decembrie 2019 și 20 decembrie 2019 și admiterea conflictului de interese consumat la data de 17 decembrie 2019 în ședința Comisiei de specialitate a Consiliului mun. Comrat pe probleme privind gestionarea proprietății publice locale, asigurând statul de drept, drepturile, libertățile și interesele legitime ale cetățenilor.

44. Din considerentele menționate, instanța de fond just a statuat că, pct. 1 al actului de constatare nr. 47/04 din 19.02.2021, este întemeiat, iar acțiunea reclamantului în această parte este neîntemeiată.

45. În ce privește punctele 2 și 3 din Actul de constatare nr. 47/04 din 19 februarie 2021, a reținut că, instanța de fond just a statuat că actul de constatare în această parte este neîntemeiat din motiv că, inspectorul de integritate, a ignorat a respecta principiile procedurii administrative: motivarea, proporționalitatea, respectiv a omis să-și motiveze inclusiv din punct de vedere a proporționalității, decizia sa privind sesizarea Comisiei Electorale Centrale în vederea declanșării procedurii de ridicare a mandatului de consilier în Consiliul mun. Comrat deținut de dl Vladimir Cimpoeș și decăderea dl Vladimir Cimpoeș din dreptul de a exercita funcție publică sau de demnitate publică, în condițiile art.23 alin.(6) din Legea nr.133/2016, pe o perioadă de 3 ani din data încetării de drept a mandatului

de ales local și înscrierea acestuia în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa funcție publică sau de demnitate publică.

46. A reiterat că la aplicarea sancțiunii sub formă de privare a persoanei de dreptul la muncă, inspectorul de integritate era obligat să motiveze, prin prisma principiului proporționalității, aplicarea unei astfel de sancțiuni.

47. A notat că, proporționalitatea, constituie un element obligatoriu care reflectă în aplicare principiul legalității activității administrative. Controlul judiciar efectiv obligă instanța de contencios administrativ să verifice respectarea acestei axiome legale de către autoritățile publice.

48. De asemenea a evidențiat că, atunci când emite un act de constatare, inspectorul de integritate urmează să țină cont și de scopul Legii nr. 133/2016, așa cum acesta a fost identificat de legiuitor în articolul 1 alin. (2).

49. Prin urmare a concluzionat instanța de apel că, la caz, sancțiunile aplicate de inspectorul de integritate, în mod evident aduc atingere drepturilor subiectului declarării, în special dreptului la muncă, la libera alegere a muncii și la protecția împotriva șomajului.

50. Totodată a reținut că, la aplicarea sancțiuni menționate la punctele 2 și 3 din Actul de constatare nr. 47/04 din 19 februarie 2021, inspectorul de integritate era obligat să ia în considerare necesitatea aplicării și respectării principiului proporționalității, inclusiv, este obligat să-și motiveze soluția de aplicare a sancțiunilor, care apriori sunt îndreptate spre privarea de dreptul de a deține funcție publică – prin prisma scopului Legii nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

51. Pe când în condițiile speței inspectorul de integritate a omis să-și motiveze sancțiunile aplicate în privința lui Vladimir Cimpoș, prin prisma principiului proporționalității, invocând în motivarea aplicării acestui principiu, doar teze generale, care nu au fost raportate la obiectul încălcărilor admise de aceasta, în condițiile în care a fost aprobată ridicarea mandatului de consilier în Consiliul mun. Comrat.

52. Astfel a conchis asupra temeiniciei soluției instanței de fond privind anularea pct. 2 și 3 din Actul de constatare nr. 47/04 din 19 februarie 2021, întocmit de Autoritatea Națională de Integritate în privința lui Cimpoș Vladimir, or, după cum corect a stabilit și prima instanță pct. 2 și 3 din actul de constatare sunt contrare dispozițiilor art. 29 și 137 alin. (4) din Codul administrativ, așa cum, inspectorul de integritate nu a motivat în nici un mod proporționalitatea sancțiunilor aplicate în raport cu încălcările admise de Cimpoș Vladimir.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

53. La 6 iunie 2024, Autoritatea Națională de Integritate a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 19 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2024, cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Cimpoeș împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului de constatare nr. 47/04 din 19 februarie 2021 să fie respinsă integral.

ARGUMENTELE RECURSULUI

54. În motivarea recursului, Autoritatea Națională de Integritate a invocat că, consideră decizia Curții de Apel Chișinău ilegală și neîntemeiată

55. Autoritatea consideră că în partea ce tine de modalitatea în care instanța de apel a apreciat legalitatea proporționalității sancțiunii aplicate de către inspectorul de integritate, au fost admise încălcări care în viziunea recurenteii sunt în măsură să caseze decizia instanței de apel prin prisma prevederilor art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă.

56. În acest sens Autoritatea menționează că, prin prisma cadrului normativ în vigoare la momentul emiterii actului de constatare, din moment ce inspectorul de integritate în rezultatul desfășurării procedurii administrative de control constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, emite un act de constatare în acest sens, iar efectele legale (sancțiunile) și anume: încetarea raporturilor de muncă, privarea de dreptul de a deține o funcție publică sau de demnitate publică precum și înscrierea în Registrul de stat al interdicțiilor survine ca efect al legii fără ca inspectorul de integritate să dispună de o marjă de apreciere în acest sens. Prin urmare sunt eronate susținerile instanței de apel precum că, inspectorul de integritate a încălcat prevederile art. 29 din Codului administrativ pentru că, nu a motivat temeiul aplicării acestor sancțiuni prin prisma principiului proporționalității or, sancțiunile erau prevăzute expres de lege.

57. Scopul instituirii acestor sancțiuni este de a menține integritatea subiecților declarării în activitatea pe care o desfășoară, servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, asigurarea transparenței și controlului public, responsabilizarea individual și exemplul personal iar măsurile prevăzute de legiuitor sub formă de sancțiuni sunt aplicate pentru garantarea exercitării cu imparțialitate a funcțiilor publice. În consecință, acțiunile inspectorului de integritate sunt în strictă conformitate cu cadrul legal și în limitele dreptului discreționat acordat iar măsurile întreprinse de către inspectorul de integritate suni proporționale adică potrivite și rezonabile, deopotrivă necesare atingerii scopului urmărit și anume - instituirea măsurilor de prevenire și de combatere a conflictelor de interese.

58. Autoritatea notează că, la caz Colegiul Civil Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată (art. 432 alin. (2) lit. a) Cod de procedură civilă) și anume Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate

și Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale în condițiile în care legea prevede în mod expres tipurile de încălcări și sancțiunile pentru aceste încălcări și eronat a concluzionat vizavi de supremația art. 29 din Codul administrativ în detrimentul normelor speciale or, dacă autoritatea poate decide discreționar și doar din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale.

59. Subliniază că, în cazurile pretins a fi similare, invocate de către instanța de apel, actele administrative individuale defavorabile au fost emise în alte circumstanțe de drept în acest sens.

60. Autoritatea explică că, la data de 29 octombrie 2021, legiuitorul a operat modificări la întreg pachetul de acte normative ce line de activitatea Autorității. Așadar, odată operate modificările normative, legiuitorul a instituit un nou mecanism de sancționare a subiecților declarării care încalcă regimului juridic al conflictelor de interese, ai incompatibilităților, restricțiilor etc., prin acordarea posibilității de individualizare a sancțiunii în dependență de anumite circumstanțe. Circumstanțele care servesc la individualizarea pedepsei au fost reglementate la art. 39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate după cum urmează: în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate: lit. a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică: lit. b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicției de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică. Inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate de alin. 1 lit. b) în funcție de gravitatea vinovăției al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterii, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută. La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

61. Totodată, actele de constatare (reflectate pe site-ul Autorității) supuse analizei pe către instanța de apel le consideră similare au fost emise în contextul Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate în vigoare începând cu data de 29 octombrie 2021 care, oferă inspectorului de integritate dreptul de a aprecia necesitatea aplicării sau nu a sancțiunilor de încetare a raporturilor de muncă, aplicării interdicției de a deține o funcție

publică sau de demnitate publică pentru o perioadă de 3 ani cu înscrierea în Registrul de stat al interdicțiilor. Iar, ținând cont de noile prevederi legale și de circumstanțele de fapt, inspectorii de integritate au decis ca sancțiunea aplicată față de subiecții declarării indicați în unele acte de constatare emise după 29 octombrie 2021, să fie limitată la cea contravențională.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

62. Legea pentru modificarea unor acte normative (aspecte de procedură privind activitatea instanțelor judecătorești) nr. 224 din 31.07.2024 (în vigoare 16.08.2024), art. 13 din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție nr. 64 din 30.03.2023 (în vigoare 06.04.2023), s-a completat cu alineatul (51) cu următorul cuprins:

”Până la începerea activității Curții Supreme de Justiție în noua componență, președintele Curții formează completele de judecată. Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.”

63. Respectiv, ținând cont de modificările operate, prezentul recurs va fi examinat, în completul de 3 judecători, format prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 214 din 20 decembrie 2024.

64. Art.244 alin.(1) din Codul administrativ:

”Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs”.

65. Art. 245 din Codul administrativ:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”.

66. Art. 193 alin. (3) și (3¹) din Codul administrativ stabilește:

”(3) Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.

(3¹) În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători, iar completul din 5 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.”

67. Art. 194 alin.(2) din Codul administrativ prevede:

”În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material”.

68. Art.16 Cod administrativ prevede:

”(1) Dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală.

(2) Exercițarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare”.

69. Dispozițiile art. 22 alin. (1) coroborat cu art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, stipulează că:

”Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți”.

70. Art. 247 din Codul administrativ prevede:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art.245¹ alin.(1) lit. b) și d). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în sedință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”.

71. Art. 248 alin.(1) lit. b) din Codul administrativ reglementează că:

”În urma examinării recursului, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: admite recursul, casează integral sau parțial hotărârea și/sau decizia și adoptă o nouă decizie”.

72. Art. 6 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016:

„În vederea realizării misiunii sale, Autoritatea are următoarele funcții:

- a) exercitarea controlului averii și al intereselor personale;
- b) exercitarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;
- c) constatarea și sancționarea încălcărilor regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;
- d) cooperarea cu alte instituții, atât la nivel național cât și internațional;
- e) asigurarea bunei organizări a Autorității și administrarea activității de promovare a integrității subiecților declarării;
- f) alte funcții stabilite prin lege.”

73. Art. 7 alin, (2) lit. a) din Legea nr.132/2016:

„În domeniul exercitării controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, Autoritatea constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.”

74. Art. 37 din Legea nr. 132/2016 (în redacția legii în vigoare în perioadă sesizării și efectuării controlului):

După repartizarea aleatorie a sesizării de efectuare a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate va dispune începerea controlului.

Prevederile art.31, art.32 alin.(3)–(5), art.33, art.34 alin.(2), art.35 și 36 se aplică în mod corespunzător și în cadrul procedurii de inițiere a controlului și de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

În cadrul procedurii de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate are obligația de a invita persoana supusă controlului să-și prezinte punctul de vedere printr-o scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin orice alt mijloc care confirmă informarea (telegramă, fax, e-mail etc.). Punctul de vedere al persoanei supuse controlului poate fi prezentat în termen de 15 zile de la recepționarea invitației. Dacă recepționarea invitației pentru a prezenta un punct de vedere nu este confirmată mai mult de 30 de zile de la expedierea acesteia, inspectorul de integritate întocmește actul de constatare numai după expirarea a 15 zile de la expedierea unei invitații repetate, indiferent de faptul dacă a fost sau nu confirmată recepționarea acesteia.

Acțiunile și actele efectuate de inspectorul de integritate în cadrul controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor nu sînt publice, cu excepția actului de constatare, care se publică pe pagina web oficială a Autorității cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

75. Art. 38 alin. (1)-(4) din Legea nr. 132/2016 (în redacția legii în vigoare în perioadă sesizării și efectuării controlului):

„În urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că:

a) persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese;

b) persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate;

c) persoana supusă controlului a încălcat restricțiile prevăzute de lege.

Actul de constatare privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor se întocmește în conformitate cu prevederile art.35 și se aduce la cunoștința persoanei vizate de acesta în termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii.

Persoana poate contesta actul de constatare în condițiile stabilite la art.36.

Actul de constatare privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor rămîne definitiv după expirarea termenului specificat la art.36 alin.(1).”

76. Art. 39 alin. (1)-(2) din Legea nr. 132/2016 (în redacția legii în vigoare în perioadă sesizării și efectuării controlului):

„În cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese, inspectorul de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și îl

trimite instanței judecătorești spre examinare conform procedurii stabilite de Codul contravențional al Republicii Moldova.

Din momentul în care actul de constatare a încălcării regimului juridic al conflictului de interese rămîne definitiv, Autoritatea sesizează, în termen de cel mult 5 zile, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea declanșării procedurii disciplinare sau, după caz, în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale persoanei care a emis/adoptat actul administrativ sau a încheiat, direct ori prin persoane terțe, actul juridic, sau a luat ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.”

77. Art. 23 alin. (4) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016, (în redacția legii în vigoare în perioadă sesizării și efectuării controlului):

„Fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.”

78. Art. 24 alin (2) din Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04 iulie 2008:

”Funcționarul public este obligat să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și cadourilor.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

79. Referitor la termenul de declarare a recursului, prevăzut de art. 245 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 19 martie 2024.

80. Din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel a expediat copia deciziei motivare participanților la proces prin intermediul poștei terestre cu scrisoare recomandată, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f. d. 29-32, V-II). Recurentul Autoritatea Națională de Integritate a recepționat decizia motivată la 11 iunie 2024.

81. Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recurentul Autoritatea Națională de Integritate s-a conformat dispozițiilor art. 245 din Codul administrativ și a depus în termen recursul la 6 iunie 2024.

82. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a considerat inoportună citarea participanților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, întrucât argumentele expuse au fost formulate cu suficientă claritate. La cazul din speță, toate punctele de drept care puteau exista, pot fi cercetate și soluționate în mod obiectiv pe baza înscrisurilor și

documentelor prezente la dosar. Participanții la proces au avut posibilitatea să prezinte poziția în scris și să răspundă la argumentele părților adverse.

83. În cauza CtEDO Covalenco v. Moldova nr. 72164/14, hotărârea definitivă din 16 septembrie 2020, Curtea a statuat că este necesar organizarea unei audieri: a) în cazul în care există necesitatea de a evalua dacă circumstanțele au fost stabilite corect de către autorități (a se vedea *Malhous v. Republica Cehă [MC]*, nr. 33071/96, § 60, 12 iulie 2001); b) atunci când circumstanțele cer ca instanța să-și formeze propria impresie referitoare la justițiabili, prin acordarea dreptului de a explica propria lor situație personală, în mod direct sau prin intermediul unui reprezentant (a se vedea *Goș*, pre-citată, § 51; *Miller*, precitată, § 34 in fine; și *Andersson v. Suedia*, nr. 17202/04, § 57, 7 decembrie 2010); c) în cazul în care instanța are nevoie de a obține o clarificare cu privire la anumite detalii, inter alia prin intermediul unei audieri (a se vedea *Fredin v. Suedia* (nr. 2), 23 februarie 1994, § 22, Seria A nr. 283-A, și *Lundevall v. Suedia*, nr. 38629/97, § 39, 12 noiembrie 2002).

84. Examinând criticile aduse deciziei pronunțate de instanța de apel, prin coroborare cu probatoriul administrat în cauza, Completul de judecată consideră recursul întemeiat, pentru următoarele considerente.

85. Conform jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului instanța de judecată, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii (cauza *Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09 decembrie 1994 §27).

86. În esență, circumstanțele cauzei prezentate de părți și determinate de instanțele de judecată în fazele procesuale anterioare denotă, în special, următoarele:

87. La 10 martie 2020, la Autoritatea Națională de Integritate a fost înregistrată sesizarea primarului mun. Comrat, Serghei Anastasov, cu privire la încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către Vladimir Cimpoș.

88. Potrivit sesizării, consilierul municipal Vladimir Cimpoș ar fi admis consumarea unui conflict de interese în cadrul ședinței Consiliului mun. Comrat din 14 februarie 2020, în cazul în care a participat la adoptarea (prin vot) a Deciziei nr.3/6 privind examinarea repetată a Deciziei Consiliului mun.Comrat nr.27/3 din 20 decembrie 2019 „Cu privire la aprobarea bugetului primăriei mun. Comrat pentru anul 2020” în legătură cu divergențele apărute la contrasemnarea de către secretara Marina Cimpoș (soția) a materialelor anexate la deciziile Consiliului mun. Comrat. Un alt conflict de interese ar fi fost admis de consilierul Vladimir Cimpoș în ședința Comisiei juridice din 17 decembrie 2019, în cazul în care a avizat

modificarea Deciziei Consiliului mun. Comrat nr.20/5 din 11 octombrie 2019 „Cu privire la cererea Direcției generale educație Găgăuzia” prin înlocuirea secretarului Marina Cimpoș (soția) cu candidatul Inna Vlah.

89. Conform procesului-verbal de inițiere a controlului nr. 274/04 din 15 iunie 2020, în privința lui Cimpoș Vladimir, consilier în cadrul Consiliului mun. Comrat, UTA Găgăuzia, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictului de interese.

90. La 19 februarie 2021 de către inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost întocmit actul de constatare nr. 47/04, prin care s-a decis: „Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Vladimir Cimpoș, consilier în Consiliul municipal Comrat, UTA Găgăuzia, exprimată prin nedeclararea și nesoluționarea conformă a conflictelor de interese reale în care s-a aflat la data de 17 decembrie 2019 și 20 decembrie 2019 și admiterea conflictului de interese consumat la data de 17 decembrie 2019 în ședința Comisiei de specialitate a Consiliului mun. Comrat pe probleme privind gestionarea proprietății publice locale, asigurând statul de drept, drepturile, libertățile și interesele legitime ale cetățenilor. Se sesizează Comisia Electorală Centrală, la rămânerea definitivă a Actului de constatare, în vederea declanșării procedurii de ridicare a mandatului de consilier în Consiliul mun. Comrat deținut de dl Vladimir Cimpoș. Se decede dl Vladimir Cimpoș din dreptul de a exercita funcție publică sau de demnitate publică, în condițiile art. 23 alin.(6) din Legea nr.133/2016, pe o perioadă de 3 ani din data încetării de drept a mandatului de ales local și se înscrie în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa funcție publică sau de demnitate publică. Se aduce la cunoștința dlui Vladimir Cimpoș prezentul act de constatare și se informează despre dreptul de contestare, în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ, Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani), MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev, nr.3.”

91. Manifestând dezacordul cu actul de constatare menționat, Vladimir Cimpoș a depus prezenta acțiune în instanța de judecată solicitând anularea acestuia.

92. Fiind investită cu judecarea cauzei în prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani prin hotărârea din 20 iulie 2023, a admis parțial acțiunea depusă de Vladimir Cimpoș și a anulat pct. 2 și 3 din actul de constatare nr. 47/04 din 19 februarie 2021 întocmit de Autoritatea Națională de Integritate în privința lui Vladimir Cimpoș. În rest pretențiile reclamantului sau respins ca neîntemeiate.

93. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, Autoritatea Națională de Integritate a contestat cu apel hotărârea din 20 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

94. Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 19 martie 2024 a respins apelul declarat de Autoritatea Națională de Integritate și a menținut hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 20 iulie 2023.

95. Verificând legalitatea și temeinicia deciziei instanțe de apel, în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră soluțiile și concluziile instanței de apel și a primei instanțe ca fiind neîntemeiate, fapt ce rezultă din interpretarea eronată a prevederilor legale aplicabile raportului juridic litigios, din motivele ce succed.

96. Instanța de recurs menționează, Vladimir Cimpoș exercită mandatul de consilier în Consiliul municipal Comrat, UTA Găgăuzia, validat prin hotărârea Judecătoriei Comrat din 26 octombrie 2019 (dosarul nr.3-195/2019), urmare alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019.

97. Prin urmare, Vladimir Cimpoș deține calitatea de subiect al declarării în temeiul art. 3 alin.(1) lit. b) din Legea nr.133/2016, cărui se aplică prevederile Legii nr.768/2000 și ale Legii nr.436/2006.

98. Totodată din materialele dosarului administrativ se atestă cu certitudine faptul că, potrivit procesului-verbal al ședinței Comisiei de specialitate a Consiliului mun. Comrat privind gestionarea proprietății publice locale, asigurând statul de drept, drepturile, libertățile și interesele legitime ale cetățenilor din 17 decembrie 2019, toți cei patru membri, inclusiv președintele Comisiei Vladimir Cimpoș, au susținut propunerea Primăriei mun. Comrat inclusă la pct. 5 din ordinea de zi și avizând unanim modificarea Deciziei Consiliului mun. Comrat nr.20/5 din 11.10.2019 „Cu privire la cererea Direcției generale educație Găgăuzia” de înlocuire a sintagmei „secretarul Consiliului mun. Comrat - Marina Cimpoș Efimov” - cu sintagma „viceprimarul mun. Comrat - Inna Vlah Vasile”.

99. Potrivit pct.11.3 din Procesul-verbal nr.27 al ședinței din 20 decembrie 2019, Consiliul municipal Comrat a adoptat Decizia nr.27/11.3 din 20 decembrie 2019 „Cu privire la adresarea Direcției generale educație Găgăuzia” prin care s-a aprobat modificarea pct.1 din Decizia Consiliului mun. Comrat nr.20/5 din 11 octombrie 2019 „Cu privire la cererea Direcției generale educație Găgăuzia” prin înlocuirea sintagmei „secretarul Consiliului mun. Comrat - Marina Cimpoș Efimov” - cu sintagma „viceprimarul mun. Comrat - Inna Vlah Vasile”. La compartimentul rezultatele votării se consemnează „consilierul Vladimir Cimpoș nu a participat la procedura de votare, întru evitarea conflictului de interese”.

100. Potrivit pct.20 din același proces-verbal nr.27 din 20 decembrie 2019, Consiliul municipal Comrat a adoptat Decizia nr.27/20 din 20 decembrie 2019 „Cu privire la delegarea competențelor primarului mun.

Comrat pentru evaluarea activității profesionale a secretarului Consiliului mun. Comrat”. La compartimentul rezultatele votării se conține mențiunea „consilierul Cimpoeș Vladimir nu a participat la procedura de votare, întru evitarea conflictului de interese”.

101. Prin urmare, analizând aceste situații și luând în considerare faptul că Marina Cimpoieș, care este soția reclamantului/întimat, întrunește calitatea de persoană apropiată lui Vladimir Cimpoeș în sensul Legii nr. 133/2016, se identifică interesul personal al subiectului declarării Vladimir Cimpoeș, fiind elementul constitutiv determinant al situației de conflict de interese, astfel inspectorul de integritate întemeiat a conchis că consilierul Vladimir Cimpoeș s-a aflat în trei situații de conflict de interes real, în cazul în care: la data de 17 decembrie 2019, în cadrul ședinței Comisiei de specialitate a Consiliului mun. Comrat, deținând calitatea de subiect al declarării, fiind în exercițiul mandatului de ales local și având interes personal rezultat din relația cu persoana apropiată (soția), a fost chemat în calitate de președinte al acestei Comisii să participe la luarea deciziei, prin avizarea și aprobarea propunerii Primăriei mun. Comrat de modificare a Deciziei Consiliului mun. Comrat nr.20/5 din 11 octombrie 2019 „Cu privire la cererea Direcției generale educație Găgăuzia” de înlocuire sintagma „secretarul Consiliului mun. Comrat - Marina Cimpoieș Efimov” - cu sintagma „viceprimarul mun. Comrat - Inna Vlah Vasile”; la data de 20 decembrie 2019, în cadrul ședinței Consiliului mun. Comrat, deținând calitatea de subiect al declarării, fiind în exercițiul mandatului de ales local și în prezența interesului personal rezultat din relația cu persoana apropiată (soția), a fost chemat să adopte Decizia nr.27/11.3 din 20 decembrie 2019 „Cu privire la adresarea Direcției generale educație Găgăuzia” de modificare a pct.1 din Decizia Consiliului mun. Comrat nr.20/5 din 11 octombrie 2019 „Cu privire la cererea Direcției generale educație Găgăuzia” prin înlocuirea sintagmei „secretarul Consiliului mun. Comrat - Marina Cimpoieș Efimov” - cu sintagma „viceprimarul mun. Comrat - Inna Vlah Vasile”; la data de 20 decembrie 2019, în cadrul ședinței Consiliului mun. Comrat, deținând calitatea de subiect al declarării, fiind în exercițiul mandatului de ales local și în prezența interesului personal rezultat din relația cu persoana apropiată (soția), a fost chemat să adopte (prin vot) Decizia nr.27/20 din 20 decembrie 2019 „Cu privire la delegarea competențelor primarului mun. Comrat pentru evaluarea activității profesionale a secretarului Consiliului mun. Comrat”.

102. Astfel, Vladimir Cimpoeș, consilier în Consiliul mun. Comrat a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese manifestat prin nedeclararea în modul stabilit de art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016 a conflictului de interese în care s-a aflat la 17 decembrie 2019 și 20 decembrie 2019, nesoluționarea în modul stabilit de art. 14 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 a conflictului de interese apărut la 17 decembrie 2019, precum și admiterea conflictului de interese consumat la data de 17 decembrie 2019.

103. Totodată, instanța de recurs notează că, Vladimir Cimpoeș, a ignorat obligația legală de a declara în termen și soluționa conflictul de interese în care s-a aflat, or, conduită legală care urma a fi întreprinsă de către ultimul a fost de a informa imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, în scris, că este afectat de conflict de interese reale, precum și de a se abține de la emiterea/semnarea actelor administrative.

104. Prin urmare, Vladimir Cimpoeș nu a prezentat Autorității Naționale de Integritate, careva declarații cu privire la conflictul de interese în care s-a aflat în termenul și forma cerută de lege.

105. Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare just au concluzionat legalitatea pct. 1 din actul de constatare nr. 47/04 din 19 februarie 2021.

106. În conexiunea circumstanțelor expuse cu normele legale citate supra, instanța de recurs notează că, instanțele de judecată ierarhic inferioare constatând încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, și respectiv legalitatea pct. 1 din actul de constatare nr. 47/04 din 19 februarie 2021 al Autorității Naționale de Integritate, neîntemeiat au anulat punctele 2 și 3 din actul de constatare menționat. Instanțele de judecată ierarhic inferioare au concluzionat că măsurile aplicate de inspectorul de integritate și indicate la punctele 2 și 3 din actul de constatare nr. 47/04 din 19 februarie 2021 urmau a fi verificate prin prisma principiului proporționalității, or acestea, în mod greșit, au aplicat prevederile art. 29 din Codul Administrativ, în detrimentul normelor speciale art. 39 din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în redacția în vigoare la data emiterii actului contestat.

107. Instanța de recurs consideră necesar să evidențieze că prin modificările operate prin Legea nr. 130 din 7 octombrie 2021 inspectorul de integritate a fost investit de legiuitor cu dreptul discreționar care i-ar permite aplicarea anumitor măsuri în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese. Însă, la caz sunt aplicabile prevederile până la modificări, or, actul de constatare a fost adoptat la 19 februarie 2021.

108. Prin urmare, instanța de recurs constată că inspectorul de integritate întemeiat a ajuns la concluzia de a sesiza Comisia Electorală Centrală, la rămânerea definitivă a Actului de constatare, în vederea declanșării procedurii de ridicare a mandatului de consilier în Consiliul mun. Comrat deținut de dl Vladimir Cimpoeș, și de al decade pe Vladimir Cimpoeș din dreptul de a exercita funcție publică sau de demnitate publică, în condițiile art. 23 alin.(6) din Legea nr.133/2016, pe o perioadă de 3 ani din data încetării de drept a mandatului de ales local și se înscrie în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa funcție publică sau de demnitate publică.

109. În context, instanța de recurs relevă că în punctele 26 și 27 ale deciziei de inadmisibilitate nr. 109 din 06 septembrie 2022, Curtea Constituțională a reamintit că legislatorul a definit în mod clar tipurile de conflicte de interese și întinderea acestora, respectiv consecințele lor în funcție de acțiunea/inacțiunea subiectului și circumstanțele cazului.

110. Astfel, prevederile legale criticate reprezintă măsuri necesare pentru asigurarea transparenței în exercitarea funcțiilor publice și, mai mult, au ca scop garantarea exercitării cu imparțialitate a funcțiilor publice.

111. La caz, este cert că la aplicarea măsurilor restrictive față de Vladimir Cimpoeș, consilier în Consiliul mun. Comrat, la punctele 2 și 3 din actul de constatare nr. 47/04 din 19 februarie 2021, Autoritatea Națională de Integritate a respectat procedura de emitere a actului administrativ, actul este emis de către un organ competent și în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței, instanța de recurs nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actului administrativ individual defavorabil emis în privința reclamantului de către Autoritatea Națională de Integritate, legalitatea pct. 2 și 3 din actul de constatare nefiind pusă la îndoială, iar contrariul nu a fost demonstrat în cadrul examinării cauzei.

112. În acest sens, este relevantă practica Curții Supreme de Justiție în cauzele: 3ra-73/2023, 3ra-600/23, 3ra-653/23.

113. Sintetizând cele reliefate supra instanța de recurs constată netemeinicia pretențiilor Vladimir Cimpoeș, prin urmare netemeinicia hotărârii instanței de fond și a deciziei instanței de apel.

114. Pentru motivele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Autoritatea Națională de Integritate, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, și de-a emite o decizie nouă de respingere integrală a acțiunii depuse de Vladimir Cimpoeș împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului de constatare nr. 47/04 din 19 februarie 2021

115. În conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1) lit. b) și alin. (3) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul depus de către Autoritatea Națională de Integritate.

Casează decizia din 19 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 20 iulie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, și se emite o decizie nouă prin care:

Respinge cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Cimpoeș împotriva Autorității Naționale de Integritate, terț Marina Cimpoeș și

Serghei Anastasov cu privire la anularea actului de constatare nr. 47/04 din 19 februarie 2021.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc